

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 31 sierpnia 2016 r.

Znak: WK-610/17/4/16

Pan
Eugeniusz Gwózdź
Wójt Gminy
Tworóg

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 12 maja do 1 lipca 2016 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Tworóg za okres od 1 stycznia 2012 r. do 1 lipca 2016 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 5 lipca 2016 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w kontrolowanej jednostce.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561).

W zakresie zamówień publicznych:

– *W zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówień publicznych w trybie przetargu nieograniczonego na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Tworóg, realizowanych na podstawie odpowiednio umów nr 117/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r., nr 217/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. oraz nr 162/2015 z dnia 22 maja 2015 r. stwierdzono:*

- *odnośnie postępowania o zamówienie realizowane na podstawie umowy nr 117/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r., że zamawiający ustalił wysokość wadium w postępowaniu przy uwzględnieniu wartości łącznej zamówienia podstawowego i przewidywanego zamówienia uzupełniającego, skutkiem czego zawyżono wartość wadium o kwotę 677,00 zł. Powyższym naruszono art. 45 ust. 4 w związku z ust. 5a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.). W myśl przywołanej podstawy prawnej zamawiający określa kwotę wadium w wysokości nie większej niż 3% wartości zamówienia, a w przypadku gdy przewiduje udzielenie zamówień*

uzupełniających, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 lub art. 134 ust. 6 pkt 3 i 4, określa kwotę wadium dla wartości zamówienia podstawowego.

Wysokość wadium w niniejszym postępowaniu ustalono na poziomie 9.000,00 zł. Zgodnie ze złożonymi w toku kontroli wyjaśnieniami Kierownika Referatu Inwestycji, Obrotu Nieruchomościami, Rolnictwa, Ochrony środowiska i Spraw Komunalnych, wartość zamówienia podstawowego w postępowaniu ustalono na kwotę 277.426,38 zł netto, z kolei wartość przewidzianych zamówień uzupełniających, stanowiących nie więcej niż 50% wartości zamówienia podstawowego przyjęto w kwocie 138.713,19 zł, zatem wysokość wadium ustalono od kwoty łącznej stanowiącej 416.139,57 zł.

- odnośnie postępowania o zamówienie realizowane na podstawie umowy nr 162/2015 z dnia 22 maja 2015 r., że zamawiający zaniechał wezwania wykonawcy, którego oferta uznana została za najkorzystniejszą do jej uzupełnienia w trybie art. 26 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych w związku z § 3 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2013 r. w sprawie rodzaju dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane (Dz. U. z 2013 r., poz. 231) o wymagane specyfikacją istotnych warunków zamówienia dokumenty, aktualne na dzień składania ofert. Zgodnie z przywołaną podstawą prawną, Zamawiający wzywa wykonawców, którzy w określonym terminie nie złożyli wymaganych przez zamawiającego oświadczeń lub dokumentów, o których mowa w art. 25 ust. 1, lub którzy nie złożyli pełnomocnictw, albo którzy złożyli wymagane przez zamawiającego oświadczenia i dokumenty, o których mowa w art. 25 ust. 1, zawierające błędy lub którzy złożyli wadliwe pełnomocnictwa, do ich złożenia w wyznaczonym terminie, chyba że mimo ich złożenia oferta wykonawcy podlega odrzuceniu albo konieczne byłoby unieważnienie postępowania. Złożone na wezwanie zamawiającego oświadczenia i dokumenty powinny potwierdzać spełnianie przez wykonawcę warunków udziału w postępowaniu oraz spełnianie przez oferowane dostawy, usługi lub roboty budowlane wymagań określonych przez zamawiającego, nie później niż w dniu, w którym upłynął termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo termin składania ofert. Złożony w celu wykazania braku podstaw do wykluczenia wykonawcy z postępowania o udzielenie zamówienia wykonawcy odpis z właściwego rejestru lub z centralnej ewidencji i informacji o działalności gospodarczej, jeżeli odrębne przepisy wymagają wpisu do rejestru lub ewidencji, uznać należy za aktualny jeżeli, wystawiony zostanie nie wcześniej niż 6 miesięcy przed upływem terminu składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia albo składania ofert.

Z załączonego przez lidera Konsorcjum, tj. REMONDIS Tarnowskie Góry Sp. z o.o. do oferty, dokumentu potwierdzającego spełnienie warunku dotyczącego nie podleganiu wykluczeniu na podstawie art. 24 ustawy Prawo zamówień publicznych, tj. odpisu z krajowego rejestru sądowego wynika fakt jego wystawienia z dniem 16 czerwca 2014 r. Zgodnie z zapisami specyfikacji istotnych warunków zamówienia wyznaczony przez Zamawiającego dzień składania ofert w niniejszym postępowaniu przypadął z kolei na dzień 24 kwietnia 2015 r. Tym samym powołany dokument utracił walor aktualności z dniem 17 grudnia 2014 r.

- w ramach realizacji wszystkich ww. postępowań zamawiający założył zorganizowanie Gminnego Punktu Selektynego Zbierania Odpadów Komunalnych uszczegóławiając w tym zakresie warunki lokalizacji, godziny otwarcia punktu, wymagania techniczne wraz ze wskazaniem frakcji odpadów komunalnych przewidzianych do składowania na jego terenie, z pominięciem określenia terminu na jego uruchomienie,

czym naruszył art. 29 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych regulujący zasady opisywania przedmiotu zamówienia, tj. czynności, która ma miejsce na etapie przygotowania postępowania o zamówienie publiczne a wymagającej zastosowanie jednoznacznego i wyczerpującego sposobu jego opisanie, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, przy uwzględnieniu wszystkich wymagań i okoliczności mogących mieć wpływ na sporządzenie oferty. Tym samym niedopuszczalne jest ukształtowanie opisu przedmiotu zamówienia w sposób uniemożliwiający po stronie wykonawcy rzetelne przygotowanie oferty lub jej wycenę, natomiast po stronie zamawiającego weryfikację założonych w postępowaniu postanowień.

Ponadto, zaniechanie wskazania daty uruchomienia punktu zbiórki odpadów komunalnych mogło znacząco utrudnić zamawiającemu przyszłe wyegzekwowanie konieczności realizacji owego obowiązku, celem zapewnienia prawidłowego wykonania przedmiotu umowy.

Organizacja procesu udzielania zamówień, w tym przygotowanie i prowadzenie postępowania, powierzona została zgodnie z zarządzeniem Nr 376/2005 Wójta Gminy w Tworogu w sprawie ustalenia regulaminu udzielania zamówień publicznych przez Gminę Tworóg, właściwej komórce organizacyjnej Urzędu Gminy tu pracownikom Referatu Inwestycji, Obrotu Nieruchomościami, Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Spraw Komunalnych, nadzorowanym przez Kierownika ww. Referatu.

Badania i oceny ofert w celu wyłonienia wykonawcy na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Tworóg w postępowaniu z 2015 r. dokonał powołany zarządzeniem Nr 1182/196/2015 Wójta Gminy Tworóg z dnia 22 kwietnia 2015 r. trzyosobowy skład Komisji przetargowej.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Tworogu w zakresie przygotowywania i przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówień publicznych, stosownie do art. 26 ust. 3, art. 29 ust. 1 oraz art. 45 ust. 4 w związku z ust. 5a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2164 z późn. zm.) oraz postanowień rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy w postępowaniu o udzielenie zamówienia (Dz. U. z 2016 r. poz. 1126), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i zapisów zawartych umów realizacyjnych:

- *Zaniechano do dnia zakończenia kontroli, podjęcia działań zmierzających do naliczenia kary pieniężnej wobec wykonawcy świadczącego na terenie Gminy Tworóg usługi w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy na podstawie umów:*
  - *umowy nr 117/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. z terminem realizacji od 1 lipca 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.,*
  - *umowy nr 217/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. z terminem realizacji od 1 stycznia 2014 r. do 30 czerwca 2015 r.,*

- umowy nr 162/2015 z dnia 22 maja 2015 r. z terminem realizacji od 1 lipca 2015 r. do 31 grudnia 2016 r.

za pierwszy stwierdzony przypadek przekazania zmieszanych odpadów komunalnych, przeznaczonych do składowania do innej niż regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych, mając na uwadze art. 9x ust. 1 pkt 3 w związku z art. 9zb ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r., poz. 1399 z późn. zm. a następnie Dz. U. z 2016 r. poz. 250). W świetle przywołanej podstawy prawnej, przedsiębiorca odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, który nie przekazuje odebranych od właścicieli nieruchomości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych – podlega karze pieniężnej w wysokości 500 zł do 2.000 zł za pierwszy ujawniony przypadek, nałożonej w drodze decyzji administracyjnej.

Na podstawie przedkładanych zamawiającemu sprawozdań (kwartalnych a po zmianie ustawy półrocznych), o których mowa w art. 9n ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, sporządzanych odrębnie przez zarówno Remondis Tarnowskie Góry Sp. z o.o. – Lidera konsorcjum, jak i Zakład Usług Komunalnych Tworóg Sp. z o.o. – członka konsorcjum, za okres poczynszy od III kwartału 2103 r. do II półrocza 2015 r. stwierdzono przypadki przekazywania przez ww. Wykonawcę niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych (kod odpadu 20 03 01) do składowania również do innych, niż regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych, co w szczególności dotyczyło instalacji Remondis Sp. z o.o. Składowisko Odpadów z siedzibą w Tarnowskich Górach, czy EKOFOL II S.A. BYTOM Zakład Przetwarzania Odpadów z siedzibą w Pyskowicach-Zaolszany, tj. instalacji przewidzianych do zastępczej obsługi regionu II, do którego należy Gmina Tworóg, zgodnie z uchwałą Nr IV/25/2/2012 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie wykonania „Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2014” z późn. zm.

Dopiero w trakcie trwania kontroli, zamawiający wystąpił do wykonawcy o uzasadnienie przyczyn nieprzekazywania odpadów komunalnych zmieszanych do funkcjonujących instalacji RIPOK. W odpowiedzi na powyższe wykonawca przedstawił bieżące rozeznanie przeprowadzone przez wykonawcę w zakresie dopuszczalnych limitów odbierania odpadów niesegregowanych przez RIPOK-i obsługujące region II, a zgodnie z ich wynikiem - stanowiące o aktualnym braku możliwości przekazania do nich wszystkich odbieranych od właścicieli nieruchomości zmieszanych odpadów komunalnych, co zdaniem wykonawcy uzasadniało zagospodarowanie wskazanych odpadów - ponad limity - w instalacjach zastępczych.

Niezależnie od powyższego w okresie od lipca 2013 r. do grudnia 2015 r. niesegregowane odpady komunalne były zagospodarowywane w instalacji zastępczej. Wykonawca natomiast do dnia kontroli nie udokumentował przyczyn tego stanu rzeczy, poczynszy od pierwszego stwierdzonego przypadku.

Mając na uwadze powyższe, wskutek zaniechania naliczenia kary pieniężnej za pierwszy stwierdzony przypadek przekazania zmieszanych odpadów komunalnych, Gmina Tworóg nie mogła formalnie podjąć działań zmierzających do złożenia wniosku o wykreślenie wykonawcy usługi z rejestru przedsiębiorców, stosownie do art. 9j ust. 2 pkt 4 ww. ustawy. Zgodnie z powyższym przepisem, wykreślenie z rejestru następuje także w przypadku gdy

stwierdzono, że przedsiębiorca po raz drugi przekazuje zmieszane odpady komunalne, odpady zielone lub pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do instalacji innych niż regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych.

Realizacja zadań wynikających z ustawy o utrzymaniu w czystości i porządku w gminach należały do zakresu czynności służbowych pracowników Referatu Inwestycji, Obrotu Nieruchomościami, Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Spraw Komunalnych, nadzorowanego przez Naczelnika Referatu.

Osobą zobowiązaną do naliczenia kary pieniężnej w myśl art. 9zb ust. 1 ww. ustawy o utrzymaniu czystości i porządku był p. Eugeniusz Gwóźdź – Wójt Gminy Tworóg.

Wniosek nr 2

Wszczęć postępowanie administracyjne w celu zweryfikowania czy zachodzą przesłanki uzasadniające nałożenie kar pieniężnych na wykonawcę konsorcjum: Remondis Tarnowskie Góry Sp. z o.o., ZUK Tworóg Sp. z o.o. świadczącego na rzecz Gminy Tworóg usługi w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Gminy Tworóg od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy” w latach 2013 - 2016 w związku z przekazaniem zmieszanych odpadów komunalnych do innej, niż regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych, stosownie do art. 9x ust. 1 pkt 3 w związku z art. 9zb ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r. poz. 250), a w uzasadnionym przypadku podjąć działania zmierzające do wykreślenia przedsiębiorcy z rejestru, o którym mowa w art. 9c ust. 1 powyższej ustawy, stosownie do art. 9j ust. 2 pkt 4 tej ustawy, mając na uwadze art. 1 pkt 1, art. 61 § 1 oraz art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 23).

– Zaniechano podjęcia działań zmierzających do naliczenia i wyegzekwowania kar umownych od wykonawcy konsorcjum firm: Remondis Tarnowskie Góry Sp. z o.o., Zakład Usług Komunalnych Tworóg Sp. z o.o. realizującego na rzecz Gminy Tworóg usługi w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, na podstawie:

- umowy nr 117/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. z terminem realizacji od 1 lipca 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.
- umowy nr 217/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. z terminem realizacji od 1 stycznia 2014 r. do 30 czerwca 2015 r.

z tytułu zaniechania przekazywania zamawiającemu protokołu odbioru usług oraz raportów miesięcznych stanowiących o ilości, rodzaju i sposobie zagospodarowania odpadów komunalnych. Naruszono tym postanowienia ww. umów oraz art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

Zgodnie z § 3 pkt 5 przywołanych wyżej umów, podstawę wypłaty za wykonaną usługę w danym miesiącu stanowić miała faktura wystawiona wraz z protokołem odbioru usług podpisanym przez strony umowy. W protokole odbioru usług zawiera się wszelkie informacje w tym o ilościach odebranych odpadów komunalnych oraz naliczonych karach, karty przekazania odpadów i dowody wagowe. W ślad za odpowiednio § 3 pkt 6

i pkt 7, podstawę do wystawienia faktur VAT, o których mowa w pkt 5, stanowiły podpisywane przez obie strony protokoły odbioru usług spisane przez upoważnionego Przedstawiciela Zamawiającego w obecności Przedstawiciela Wykonawcy w siedzibie Zamawiającego stwierdzające należyte wykonanie przedmiotu umowy. Brak podpisania ww. protokołów skutkowało tym, iż wynagrodzenie Wykonawcy określone umowami nie uzyskiwało statusu należności wymagalnej.

Zgodnie natomiast z szczegółowym opisem zakresu przedmiotu zamówienia określonym w tomie II siwz w pkt 2 – sprawozdawczość założono, iż wykonawca zobowiązany jest m.in. do przekazywania Zamawiającemu przez cały okres trwania umowy raportów miesięcznych, stanowiących część miesięcznego protokołu odbioru, w terminie do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu rozliczeniowym zawierającym informacje o:

- ilości i rodzaju odpadów komunalnych (ilość i pojemność pojemników oraz ilość worków frakcjami) zebranych z wyszczególnionych nieruchomości,*
- adresach nieruchomości, z których właściciele nie oddali odpadów komunalnych lub oddali w ilości niewspółmiernej do ilości wykazanych mieszkańców,*
- ilości i rodzaju odpadów komunalnych (Mg z podziałem na frakcje) odebranych od GPSZOK,*
- ilości odpadów budowlanych i rozbiórkowych (Mg) odebranych z GPSZOK,*
- ilości i rodzaju odpadów wielkogabarytowych, elektrycznych i elektronicznych oraz niebezpiecznych (Mg z podziałem na frakcje) odebranych z GPSZOK,*
- ilości przeterminowanych leków i baterii (Mg z podziałem na frakcje),*
- sposobie zagospodarowania odpadów ze wskazaniem instalacji, na którą zostały przekazane, potwierdzone kartami przekazania odpadów.*

W pkt 5.1 ust. 2 lit. c specyfikacji istotnych warunków zamówienia, stanowiącej integralną część umów, zobowiązano Wykonawcę w zakresie terminowego przekazywania raportów miesięcznych i sprawozdań kwartalnych.

Zgodnie z § 9 umów, strony ustaliły katalog kar umownych w wypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, w tym w ust. 2 lit. e w każdym przypadku nienależytego wykonania umowy (tj. niezgodnie z przywołanym wyżej § 1 ust. 2 umowy), pomimo jednokrotnego, pisemnego wezwania do usunięcia uchybień przez Zamawiającego w kwocie 1.000,00 zł, przewidując również w ust. 2 lit. b za każdy dzień opóźnienia w przekazaniu kompletnego raportu miesięcznego karę w wysokości 200,00 zł.

Tytułem realizacji umowy nr 117/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. wykonawca wystawił sześć faktur VAT, na łączną kwotę 186.468,75 zł, z kolei za wykonanie umowy nr 217/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. – dziewiętnaście faktur VAT, na łączną kwotę 709.957,40 zł. Do żadnego z ww. dowodów księgowych nie dołączono protokołu odbioru usługi, ani raportu miesięcznego, o których mowa w przywołanych wyżej postanowieniach umownych.

Osobami odpowiedzialnymi za kontrolę merytoryczną dowodów stanowiących podstawę rozliczenia przedmiotowego zadania, w tym faktur dokonywali pracownicy Referatu Inwestycji, Obrotu Nieruchomościami, Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Spraw Komunalnych. Zatwierdzenia do wypłaty dokonał p. Eugeniusz Gwóźdź – Wójt Gminy Tworóg.

Wniosek nr 3

Podjąć działania zmierzające do naliczenia i wyegzekwowania kar umownych od wykonawcy konsorcjum firm: Remondis Tarnowskie Góry Sp. z o.o., Zakład Usług Komunalnych Tworóg Sp. z o.o. realizującego na rzecz Gminy Tworóg usługi w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od

właściciele nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, w związku z zaniechaniem przekazywania protokołów odbioru usług, w tym raportów miesięcznych stanowiących o ilości, rodzaju i sposobie zagospodarowania odpadów komunalnych, stosownie do postanowień umowy nr 117/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. i nr 217/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. oraz mając na uwadze art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie wymiaru podatku od nieruchomości:

- *Do dnia 15 czerwca 2016 r. zaniechano przeprowadzenia czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności wykazanych przez podatników danych o posiadanych nieruchomościach. Organ podatkowy nie skorzystał również z możliwości wezwania podatników do udzielenia wyjaśnień w związku z niezłożeniem lub weryfikacją deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelność danych w nich zawartych. Było to niezgodne z art. 272 pkt 3 i art. 274 a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm. a następnie Dz. U. z 2015 r., poz. 613 z późn. zm.).*

Powyższe dotyczyło:

- *podatnika oznaczonego nr karty kontowej 9/1035 (osoba fizyczna), będącego nabywcą nieruchomości gminnej, na podstawie umowy sprzedaży Rep. A nr 1428/2014 z dnia 12 marca 2014 r., tj. prawa własności do niezabudowanej działki gruntu oznaczonej geodezyjnie nr 1205/15 o pow. 0,4224 ha, położonej w Tworogu, na cele związane z prowadzoną przez podatnika działalnością gospodarczą, a deklarującego wskazaną nieruchomość w podatku rolnym.*

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2014 r. poz. 849 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2016 r. poz. 716) opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości nie podlegają użytki rolne lub lasy, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.

W myśl art. 1a ust. 1 pkt 3 ww. ustawy w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2015 r., jak i w aktualnym stanie prawnym grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej to grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą. Zatem grunty sklasyfikowane jako użytki rolne powinny być opodatkowane podatkiem rolnym wyłącznie do momentu, kiedy zostaną zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej, a za moment ten przyjęć należy każde podjęte przez przedsiębiorcę na tych gruntach działanie zmierzające do osiągnięcia przychodu, powodujące dokonanie zamierzonych celów lub osiągnięcie konkretnego rezultatu związanego z prowadzoną działalnością gospodarczą, a więc m.in. polegające na budowie inwestycji przeznaczonej na potrzeby realizacji owej działalności gospodarczej.

W myśl art. 1 (w brzmieniu do 31 grudnia 2015 r.) ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 1381 z późn. zm.), opodatkowaniu podatkiem rolnym podlegają grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne lub jako grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza.

Zgodnie z art. 1 ww. ustawy o podatku rolnym w brzmieniu od 1 stycznia 2016 r. opodatkowaniu podatkiem rolnym podlegają grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza.

W powyższej umowie sprzedaży podatnik oświadczył o nabyciu powyższej nieruchomości w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą. Zgodnie z danymi wynikającymi z informacji z rejestru gruntów przedmiotowa nieruchomość stanowiła klaso-użytek oznaczony symbolem ŁIV – „Łąki trwałe”.

Dane te podatnik zgłosił do opodatkowania na podstawie złożonej w dniu 23 maja 2014 r. informacji w sprawie podatku rolnego na rok 2014, a organ podatkowy na jej podstawie ustalił wymiar podatku rolnego na lata 2014 - 2016.

Zgodnie z decyzją nr 679/15 wydaną przez Starostę Tarnogórskiego zatwierdzono w dniu 20 maja 2015 r. projekt budowlany i udzielono ww. podatnikowi pozwolenia na budowę hali tartaku wraz z budynkiem biurowo-socjalnym z instalacjami: wodno-kanalizacyjną, elektryczną oraz bezodpływowego zbiornika na nieczystości ciekłe w Tworogu, na działce nr 1205/15.

Na podstawie przeprowadzonej w dniu 13 czerwca 2016 r. przez Inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w obecności pracownika Urzędu Gminy Tworóg wizji w terenie ustalono: przedmiotowa nieruchomość została zabudowana w sposób trwały, tj. na jej terenie wybudowano murowane ogrodzenie, wzniesiono budynek, ustawiono silos.

W toku kontroli, w dniu 16 czerwca 2016 r. organ podatkowy wystosował do ww. podatnika, w trybie art. 155 § 1 ww. ustawy Ordynacja podatkowa wezwanie do złożenia wyjaśnień zaistniałego stanu faktycznego. W odpowiedzi na powyższe podatnik złożył korektę informacji w sprawie podatku od nieruchomości, w której wykazał od miesiąca marca 2016 r. ww. grunt jako związany z prowadzeniem działalności gospodarczej. Konsekwencją powyższego organ podatkowy wydał w dniu 6 lipca 2016 r. zmianę decyzji ustalającej łączne zobowiązanie pieniężne na rok 2016 w której określono wysokość podatku od nieruchomości za grunty związane z działalnością gospodarczą w kwocie 3.132,80 zł.

- podatników podatku od nieruchomości oznaczonych nr kart kontowych 1/65 i 1/91 (osoby prawne) oraz nr 9/1084 (osoba fizyczna na podstawie umowy przeniesienia przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 551 Kodeksu Cywilnego zawartej w formie aktu notarialnego z dnia 31 grudnia 2015 r.) kolejno we władaniu których, zgodnie z treścią ich oświadczeń wyrażonych odpowiednio w deklaracjach/informacjach w sprawie podatku od nieruchomości pozostawała nieruchomość oznaczona nr geodezyjnym działki 661/66, położona w Tworogu. Powyższa nieruchomość była związana z prowadzeniem działalności gospodarczej, zabudowana budynkiem handlowo-usługowym, parkingiem oraz na terenie której znajduje się słup reklamowy.

Ww. podatnicy nie zgłosili do opodatkowania parkingu oraz ww. urządzenia reklamowego jako obiektów budowlanych za lata 2011 - 2016.

Zgodnie z danymi zaewidencjonowanymi przez System Informacji Przestrzennej Gminy Tworóg przedmiotowa nieruchomość zabudowana jest obiektem parkingu. Decyzją nr 689/10 wydaną w dniu 8 czerwca 2010 r. przez Starostę Tarnogórskiego zatwierdzono projekt budowlany m.in. zjazdu wraz z budową parkingu i dróg manewrowych i udzielono pozwolenia na budowę pawilonu handlowego z infrastrukturą, zjazdu z drogi publicznej, słupa reklamowego, przebudowę sieci wodociągowej oraz rozbudowę przyłącza energetycznego w Tworogu na działkach o nr ewidencyjnych: 661/66, 260/65, 699/73 i 662/73.

Stosownie do art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2016 r. poz. 290) przez budowlę należy rozumieć każdy obiekt budowlany niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury.

Natomiast zgodnie z art. 1a ust. 1 pkt 3 ww. ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2015 r. budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej to budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą chyba, że przedmiot opodatkowania nie jest i nie może być wykorzystywany do prowadzenia tej działalności ze względów technicznych. Zgodnie ze zmianą przywołanego wyżej art. 1a ust. 1 pkt 3 obowiązującą od dnia 1 stycznia 2016 r. budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej to budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, z zastrzeżeniem ust. 2a, w myśl którego do budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej nie zalicza się, budowli lub ich części, w odniesieniu do których została wydana decyzja ostateczna organu nadzoru budowlanego, o której mowa w art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 z późn. zm.) lub decyzja ostateczna organu nadzoru górniczego, na podstawie której trwale wyłączono budynek, budowlę lub ich części z użytkowania.

W myśl art. 2 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

W toku kontroli, w dniu 16 czerwca 2016 r. organ podatkowy wystosował do ww. podatnika (osoby fizycznej) wezwanie do złożenia korekty informacji. Ww. podatnik złożył korektę informacji w podatku od nieruchomości za rok 2016, w której wykazał wartość budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Konsekwencją powyższego organ podatkowy wydał w dniu 19 lipca 2016 r. zmianę decyzji ustalającej wysokość podatku od nieruchomości na rok 2016 w której określono podatek od nieruchomości za budowle związane z działalnością gospodarczą w wysokości 1.040,00 zł. Zgodnie z danymi wynikającymi z kserokopii dokumentów załączonych do pisma Nr FN W3140.64.2016, które wpłynęły w dniu 3 sierpnia 2016 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach organ podatkowy w dniu 1 sierpnia 2016 r. wystosował również wezwanie do poprzednich podatników o skorygowanie deklaracji podatkowych za lata 2011 - 2015.

- podatnika oznaczonego nr karty kontowej w podatku od nieruchomości 1/43, w podatku rolnym 2/13 (osoby prawnej), będącego wieczystym użytkownikiem gruntu o pow. 2,8875 ha, stanowiącego własność Skarbu Państwa wraz z zabudowaniami położonymi na terenie Gminy Tworóg, który nie złożył deklaracji na podatek od nieruchomości i rolny na lata 2014 i 2015. W odpowiedzi na wezwanie organu podatkowego ww. podatnik złożył deklaracje w dniu 10 listopada 2015 r. zarówno na podatek od nieruchomości jak i rolny za lata 2014 i 2015, w których wykazał następujące dane: budynki związane z dział. gosp. 1.397 m², budowle 2.700 zł, grunt związany z dział. gosp. 8.267 m², grunt pozostały 10.138 m², budynki pozostałe 2.276 m², drogi zwolnione uchwałą Rady Gminy Tworóg 6.120 m², budynek mieszkalny 171 m², grunt B RV zwolniony z ustawy o podatku rolnym. Z kolei w złożonej za rok 2016 deklaracji na podatek od nieruchomości ww. podatnik w zakresie analogicznego w odniesieniu do lat 2014 i 2015 przedmiotu opodatkowania, jako podstawę opodatkowania wykazał pow. 2.4525 ha gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków oraz pow. 4.769 m² budynków lub ich*

części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Nie wezwano podatnika w sprawie wyjaśnienia rozbieżności w zakresie zakwalifikowania przedmiotu opodatkowania w podatku rolnym i od nieruchomości za lata 2014 - 2016.

Zgodnie z treścią wyjaśnień złożonych w trakcie kontroli przez pracowników Referatu Finansów deklaracje za lata 2014 - 2015 zostały złożone przez podatnika w oparciu o dane zawarte w deklaracji złożonej za rok 2011 przez poprzedniego użytkownika wieczystego działek. Deklaracja za rok 2016, stanowi z kolei oświadczenie o fakcie wykorzystania całości wskazanego w niej przedmiotu opodatkowania na działalność gospodarczą inną niż działalność rolnicza.

W myśl art. 272 pkt 3 ww. ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Stosownie z kolei do art. 274a § 2 ww. ustawy w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

Dopiero w trakcie prowadzonych czynności kontrolnych organ podatkowy w dniu 20 czerwca 2016 r. wystosował wezwanie do ww. podatnika o złożenie wyjaśnień dotyczących przedmiotu opodatkowania w deklaracjach na podatek za lata 2014 - 2016. Postanowieniem z dnia 15 lipca 2016 r. wszczęto z urzędu postępowanie w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego w podatku od nieruchomości.

- podatnika o nr karty kontowej w podatku od nieruchomości 1/79, w podatku rolnym 2/14, nabywcy (osoba prawna), z zasobu gminnego na podstawie umowy sprzedaży Rep. A nr 8037/2014 z dnia 5 listopada 2014 r. niezabudowanej działki gruntu oznaczonej nr 1044/109 o pow. 0,5534 ha położonej w Tworogu wraz z ustanowieniem na czas nieograniczony odpłatnej służebności gruntowej na działce nr 1132/109. Zgodnie z danymi udostępnionymi z ewidencji gruntów na powierzchnię przedmiotowej nieruchomości składały się klasoużytki oznaczone symbolami LIV – „Łąki trwałe” o pow. 0,0788 ha, RIVb i RV – „Grunty orne” o pow. odpowiednio 0,3689 ha i 0,0871 ha oraz W – „Rowy” o pow. 0,0186 ha.

Powyższy podatnik w dniu 29 grudnia 2014 r. złożył deklarację na podatek rolny na 2014 r., w której wykazał do opodatkowania podatkiem rolnym nabyty grunt, zgodnie z ww. danymi udostępnionymi z ewidencji gruntów. Analogicznie powyższe dane zadeklarowane zostały przez podatnika w podatku rolnym na lata 2015 - 2016.

W protokole z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 13 czerwca 2016 r. przez Inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w obecności Inspektora ds. podatków gminy stwierdzono: przedmiotowa nieruchomość stanowi teren niezabudowany, nieogrodzony i niezalesiony, porośnięty roślinnością niskopienną, nieużytkowany rolniczo. Do dnia zakończenia kontroli organ podatkowy nie uzyskał od ww. podatnika dokumentów pozwalających na stwierdzenie, że ww. nieruchomość była wykorzystywana przez niego zgodnie z przeznaczeniem klasyfikacyjnym na działalność rolniczą zdefiniowaną w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym, jak również nie ustalił sposobu faktycznego wykorzystywania tych gruntów przez podatnika.

Organ podatkowy nie podjął również działań w kierunku przeprowadzenia u podatnika kontroli podatkowej, do czego był uprawniony na mocy art. 281 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa, celem sprawdzenia, czy podatnik wywiązuje się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego.

W myśl art. 2 ust. 1 ww. ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają między innymi grunty, natomiast w art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a określona została kategoria przedmiotu opodatkowania, tj. grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób ich zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków. Stosownie do definicji zawartej w art. 1a ust. 1 pkt 3 powyższej ustawy za grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej uważa się grunty będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą.

W myśl art. 2 ust. 2 (w brzmieniu do 31 grudnia 2015 r.) ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, opodatkowaniem podatkiem od nieruchomości nie podlegają użytki rolne, grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych lub lasy, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.

Zgodnie z art. 1 (w brzmieniu do 31 grudnia 2015 r.) ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r. poz. 1381 z późn. zm.), opodatkowaniu podatkiem rolnym podlegają grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne lub jako grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza.

Zgodnie z ww. przepisami, klasyfikacja gruntu w ewidencji gruntów i budynków jako użytku rolnego – nie zajętego na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza – powoduje jego opodatkowanie podatkiem rolnym.

Za działalność rolniczą, natomiast zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym uważa się produkcję roślinną i zwierzęcą, w tym również produkcję materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego oraz reprodukcyjnego, produkcję warzywniczą, roślin ozdobnych, grzybów uprawnych, sadownictwa, hodowlę i produkcję materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych, produkcję zwierzęcą typu przemysłowego fermowego oraz chów i hodowlę ryb.

Stwierdzono również że ww. podatnik w składanych w latach 2012 - 2016 deklaracjach na podatek od nieruchomości nie wykazywał do opodatkowania budowli.

Zgodnie z ww. protokołem z wizji lokalnej ustalono: teren przedmiotowej nieruchomości jest ogrodzony, wyłożony kostką brukową z wyznaczonymi miejscami postojowymi dla samochodów.

W myśl art. 2 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy o podatkach i opłatach lokalnych opodatkowaniem podatkiem od nieruchomości podlegają m.in. budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

W trakcie kontroli, w dniu 16 czerwca 2016 r. organ podatkowy wystosował do ww. podatnika, w trybie art. 274a § 2 oraz art. 155 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa wezwanie do złożenia wyjaśnień w zakresie braku opodatkowania budowli. W odpowiedzi na powyższe podatnik złożył korekty deklaracji podatkowych wraz z podaniem wartości budowli za rok bieżący oraz cztery lata wstecz.

Zadania w zakresie wykonywania wszelkich prac związanych z wymiarem podatku od nieruchomości i podatku rolnego należały do zakresu czynności Inspektorów ds. podatków gminy w Referacie Finansów. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Renata Krain – Skarbnik Gminy Tworóg.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansów w Urzędzie Gminy Tworóg w zakresie dokonywania czynności sprawdzających deklaracje

podatkowe, stosownie do 272 pkt 3 i art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613 z późn. zm.) w związku z art. 1a ust. 1 pkt 3, art. 2 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716), art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 617), mając na uwadze oraz art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2016 r. poz. 290 z późn. zm.), art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

Wniosek nr 5

Rozważyć wszczęcie wobec podatnika o nr ewidencyjnych: 1/79 (w podatku od nieruchomości) i 2/14 (w podatku rolnym) postępowania podatkowego w trybie art. 165 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.), mając na uwadze art. 2 ust. 1 i ust. 2 w związku z art. 1a ust. 1 pkt 3 i art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm., Dz. U. z 2014 r., poz. 849 z późn. zm.) oraz art. 1 w związku z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 1381 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2016 r., poz. 617).

W zakresie wydatków z tytułu wynagrodzeń:

- *W latach 2012 - 2015 przyznawano nagrody uznaniowe dla pracowników Urzędu Gminy Tworóg nie podając indywidualnego uzasadnienia podstaw ich przyznania. Zgodnie z art. 36 ust. 6 i art. 39 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm. i Dz. U. z 2014 r. poz. 1202 z późn. zm.) pracownikowi samorządowemu można przyznać nagrodę za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej. Pracodawca w regulaminie wynagradzania może określić warunki przyznawania oraz warunki i sposób wypłacania premii i nagród innych niż nagroda jubileuszowa.*

Powyższe dotyczyło nagród przyznanych w grudniu odpowiednio 2012 r., 2013 r., 2014 r. i 2015 r. dla: p. Klaudiusza Wieder – Zastępcy Wójta Gminy, p. Teodora Dramskiego – Sekretarza Gminy, p. Renaty Krain – Skarbnika Gminy, Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego oraz Kierownika Referatu Gospodarki, Rolnictwa i Spraw Komunalnych. Ponadto p. Klaudiuszowi Wieder – Zastępcy Wójta przyznano w maju 2013 r. nagrodę z okazji Dnia Pracownika Samorządowego również bez wskazania indywidualnego uzasadnienia jej przyznania.

W pismach przyznających wysokość nagród uznaniowych wskazano jako podstawę ich przyznania Regulamin Wynagradzania Pracowników w Urzędzie Gminy Tworóg wprowadzony zarządzeniem Nr 740/417/2009 Wójta Gminy Tworóg z dnia 12 maja 2009 roku wraz ze zmianą. W § 9 ww. Regulaminu Wynagradzania Pracowników postanowiono, że nagrody uznaniowe mogą być wypłacane w miarę posiadanych na ten cel środków finansowych, w terminach następujących świąt i okoliczności:

- 1) Dzień Pracownika Samorządowego (27 maja),*
- 2) za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej,*
- 3) na koniec roku kalendarzowego.*

Wskazano, iż wysokość nagrody uznaniowej ustala się w oparciu o: ocenę uzyskanych wyników pracy zawodowej, stopień złożoności i trudności wykonywanych zadań,

dyspozycyjność pracownika w zakresie wykonywania ważnych i pilnych zadań objętych zakresem obowiązków pracownika, wykonywanie dodatkowych zadań poza zakresem obowiązków pracownika, działania usprawniające na stanowisku pracy, zaangażowanie w rozwiązywaniu problemów i spraw urzędowych.

Pisma w sprawie przyznania nagród podpisał p. Eugeniusz Gwóźdź – Wójt Gminy Tworóg.

Wniosek nr 6

Zapewnić prawidłowe przyznawanie nagród uznaniowych pracownikom Urzędu Gminy Tworóg w zakresie uzasadniania ich przyznania, zgodnie z art. 36 ust. 6 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 902), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

- *W 2015 i 2016 r. nieprawidłowo naliczono dodatkowe wynagrodzenie roczne za 2014 r. i 2015 r. dla pracowników Urzędu Gminy Tworóg. Do podstawy wyliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2014 r. i 2015 r. nie uwzględniono wypłaconego odpowiednio w 2014 r. i 2015 r. dodatku specjalnego. Dotyczyło to sześciu pracowników Urzędu Gminy Tworóg, którym przyznano dodatki specjalne na minimum dwa miesiące w wysokości 250,00 zł miesięcznie.*

Stosownie do art. 4 ust 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. z 2013 r., poz. 1144 z późn. zm.), wynagrodzenie roczne ustala się w wysokości 8,5% sumy wynagrodzenia za pracę otrzymanego przez pracownika w ciągu roku kalendarzowego, za który przysługuje to wynagrodzenie, uwzględniając wynagrodzenie i inne świadczenia ze stosunku pracy przyjmowane do obliczenia ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy.

Ponadto, w myśl § 6 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. Nr 2, poz. 14 z późn. zm.), wynagrodzenie za czas urlopu wypoczynkowego ustala się z uwzględnieniem wynagrodzenia i innych świadczeń ze stosunku pracy, z wyłączeniem m.in.: jednorazowych lub nieperiodycznych wypłat za spełnienie określonego zadania bądź za określone osiągnięcie.

Skutkiem powyższego dodatkowe wynagrodzenie roczne brutto dla sześciu pracowników Urzędu za 2014 r. i 2015 r. zostało naliczone i wypłacone w wysokości niższej od należnego o odpowiednio łącznie 743,75 zł i 497,97 zł.

Przyczyną powyższego było niewliczenie dodatku specjalnego do podstawy dodatkowego wynagrodzenia rocznego przez Inspektora ds. księgowości budżetowej.

Natomiast zgodnie z Instrukcją obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych stanowiącą załącznik Nr 2 do zarządzenia Nr 137/2003 Wójta Gminy Tworóg z dnia 31 października 2003 r. wraz ze zmianami i kolejno zarządzenia Nr 363/277/2015 Wójta Gminy Tworóg z dnia 10 września 2015 r.: kontrolę merytoryczną wydatków z tytułu wypłaty wynagrodzeń ze stosunku pracy przeprowadza kierownik komórki, która ma w zakresie prowadzenie spraw kadrowych, tj. Sekretarz Gminy.

Listy plac dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2014 r. i 2015 r. sporządził Inspektor ds. księgowości budżetowej, sprawdzenia pod względem merytorycznym dokonał p. Teodor Dramski – Sekretarz Gminy Tworóg, zatwierdzenia do wypłaty dokonał p. Eugeniusz Gwóźdź – Wójt Gminy i p. Renata Krain – Skarbnik Gminy Tworóg.

Wniosek nr 7

Podjąć działania w celu ponownego wyliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2014 r. i 2015 r. wypłaconego sześciu pracownikom Urzędu Gminy Tworóg, mając na uwadze art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. z 2013 r., poz. 1144 z późn. zm.) oraz dokonać stosownych rozliczeń.

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w zakresie naliczania i wypłacania pracownikom Urzędu dodatkowego wynagrodzenia rocznego, zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. z 2013 r., poz. 1144 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie księgowości:

- *W latach 2012 - 2015 nieprawidłowo zamknięto konta księgi głównej Urzędu Gminy oraz budżetu Gminy saldami dwustronnymi zamiast saldem jednostronnym. Powyższe dotyczyło kont wykazanych w zestawieniach obrotów i sald kont księgi głównej Urzędu Gminy na dzień 31 grudnia 2012 r., 2013 r., 2014 r., 2015 r.: 800 – „Fundusz jednostki” i 860 – „Wynik finansowy” oraz w 2014 r. na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” oraz w zestawieniach obrotów i sald kont księgi głównej budżetu (organu) na dzień 31 grudnia 2014 r., 2015 r.: 960 – „Skumulowane wyniki budżetu” i 961 – „Wynik wykonania budżetu”. Naruszono tym opis zasad funkcjonowania ww. kont określonych w załącznikach nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.).
Zgodnie z przytoczonymi przepisami oraz zakładowym planem kont dla budżetu gminy oraz dla Urzędu Gminy wprowadzonym zarządzeniem Nr 47/1160/2010 Wójta Gminy Tworóg z dnia 31 grudnia 2010 r. wraz ze zmianami: konto 800 wykazuje na koniec roku saldo Ma, które oznacza stan funduszu jednostki, saldo konta 860 wyraża na koniec roku obrotowego wynik finansowy jednostki, saldo Wn - stratę netto, saldo Ma - zysk netto. Saldo jest przenoszone w roku następnym na konto 800. Natomiast na koniec roku konto 960 i konto 961 może wykazywać saldo Wn lub Ma. Saldo Wn konta 960 oznacza stan skumulowanego deficytu budżetu, a saldo Ma konta 960 stan skumulowanej nadwyżki budżetowej. Saldo Wn konta 961 oznacza stan deficytu budżetu, a saldo Ma konta 961 stan nadwyżki budżetu.*

W bilansach z wykonania budżetu Gminy Tworóg oraz bilansach jednostki budżetowej – Urząd Gminy sporządzonych na dzień 31 grudnia 2014 r. i 31 grudnia 2015 r. wykazano w odpowiednich pozycjach kwoty wynikające z „per salda” ww. kont księgowych.

Ponadto na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych 2015 r. w zestawieniu obrotów i sald kont księgi głównej na koncie Urzędu Gminy Tworóg: wykazano stan aktywów i pasywów w kwotach innych od występujących na dzień ich zamknięcia w roku poprzednim, tj. 2014 r. Powyższe dotyczyło konta 130 „Rachunek bieżący jednostki”. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych.

Zgodnie z wyjaśnieniami złożonymi przez p. Renatę Krain – Skarbnika Gminy Tworóg, powyższe nieprawidłowości wynikały z ustawień programu finansowo-księgowego funkcjonującego w Urzędzie Gminy Tworóg, w wyniku których bilans zamknięcia nie prezentował właściwych sald. W trakcie kontroli dokonano zmian ustawień systemu komputerowego.

Kontrolującym przedłożono wydruki zestawień obrotów i sald kont księgi głównej Urzędu (jednostki) oraz budżetu (organu) za 2015 r. przedstawiające właściwe salda na ww. kontach.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej na ww. kontach należały do pracowników Referatu Finansów. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Renata Krain – Skarbnik Gminy Tworóg.

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansów w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej budżetu (organu) 960, 961 i kont Urzędu Gminy 130, 800, 860, jak również w zakresie wprowadzania do ksiąg rachunkowych bilansu otwarcia, zgodnie z danymi wynikającymi z bilansu zamknięcia tego konta, stosownie do zasad funkcjonowania ww. kont ujętych w załącznikach nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.), mając na uwadze wymogi art. 5 ust. 1, art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.) oraz art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

- *Na koniec 2013 r., 2014 r., 2015 r. i 30 kwietnia 2016 r. w ewidencji księgowej budżetu (organu) konta 240 – „Pozostałe rozrachunki” wykazano nierealne salda należności i zobowiązań, czym naruszono z art. 4 ust. 1 oraz art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.). Zgodnie z powyższymi*

przepisami, jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy. Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

Ponadto zgodnie z opisem konta 240 – „Pozostałe rozrachunki” ujętym w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.) ww. konto służy do ewidencji innych rozrachunków związanych z realizacją budżetu, z wyjątkiem rozrachunków i rozliczeń ujmowanych na kontach: 222, 223, 224, 225, 250, 260. Ewidencja szczegółowa do konta 240 powinna umożliwić ustalenie stanu rozrachunków według poszczególnych tytułów oraz według kontrahentów. Konto 240 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn konta 240 oznacza stan należności, a saldo Ma konta 240 stan zobowiązań z tytułu pozostałych rozrachunków.

W zakładowym planie kont obowiązującym w Urzędzie Gminy Tworóg wskazano: na kontach syntetycznych należy ujmować zapisy zgodnie z treścią załącznika Nr 2 do ww. rozporządzenia Ministra Finansów. Ponadto, w załączniku nr 1/1 do zakładowego planu kont stanowiącym wykaz kont syntetycznych dla budżetu Gminy wprowadzonym zarządzeniem Wójta Gminy Nr 47/1160/2010 z dnia 31 grudnia 2010 r. wraz ze zmianami zapisano: na koncie 240 ujmuje się rozrachunki z tytułów takich jak: sumy do wyjaśnienia, wpływy nienależne Gminie, błędy na rachunkach bankowych, lokaty.

Natomiast w załączniku nr 1/2 do zakładowego planu kont stanowiącym wykaz kont analitycznych – do niektórych kont syntetycznych budżetu jednostki samorządu terytorialnego określono: dla konta 240 tworzy się konta analityczne składające się z 11 znaków cyfrowych (5 członów), przy czym trzy pierwsze człony tworzy się analogicznie jak dla konta 133 tj. 1 człon składa się z 3 znaków odzwierciedlających konto syntetyczne, 2 człon składa się ze znaku oznaczającego dany rachunek, 3 człon oznacza dany program realizowany przez gminę, kolejne dwie cyfry (4 człon) określają rodzaj rozrachunku a ostatnie dwie (5 człon) kolejnych kontrahentów.

Ze sporządzonych zestawień obrotów i sald księgi głównej budżetu (organu) oraz ewidencji analitycznej do konta 240 za lata 2013 - 2016 (do dnia 30 kwietnia) wynikały następujące salda Wn i Ma w wysokościach:

- za 2013 r. Wn 454.624,98 zł i Ma 474.334,81 zł;
- za 2014 r. Wn 3.713.996,84 zł i Ma 3.837.178,79 zł;
- za 2015 r. Wn 2.577.168,43 zł i Ma 2.578.859,49 zł;
- na dzień 30 kwietnia 2016 r. Wn 2.866.168,20 zł i Ma 3.492.185,63 zł.

Powyższe kwoty zostały wykazane w odpowiednich pozycjach bilansów z wykonania budżetu Gminy Tworóg za 2013 r., 2014 r. i 2015 r. według stanu na początek i koniec roku tj.: aktywa pozycja II.3 – „Pozostałe należności i rozliczenia”; pasywa pozycja I.3 – „Pozostałe zobowiązania”.

W protokołach z inwentaryzacji drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników na dzień 31 grudnia odpowiednio: 2013 r., 2014 r., 2015 r. wykazano kwoty zobowiązań wynikające z salda Ma konta 240: za 2013 r. w łącznej kwocie 19.709,83 zł; za 2014 r. w łącznej kwocie 123.181,95 zł oraz za 2015 r. w wysokości 1.691,06 zł.

Powyższe świadczy o nieprawidłowo przeprowadzonych według stanu na ostatni dzień grudnia w latach 2013 - 2015 inwentaryzacjach należności i zobowiązań wynikających z konta 240 drogą weryfikacji.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 3 oraz art. 27 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, w celu wykazania w księgach rachunkowych realnej wartości należności i zobowiązań, należy przeprowadzić inwentaryzację drogą weryfikacji porównując dane ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami. Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych. Ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazanim w księgach rachunkowych należy wyjaśnić i rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji.

Przyczyną powyższej nieprawidłowości były uwarunkowania techniczne programu komputerowego, przyjętego do stosowania. Ustalono, że konto 240 zamknięto dwoma saldami stanowiącymi sumę sald kont analitycznych.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej budżetu gminy (organu) należały do Podinspektora ds. księgowości budżetowej Referatu Finansów. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Renata Krain – Skarbnik Gminy Tworóg.

Protokoły dotyczące inwentaryzacji zostały podpisane przez: za 2013 r. Zastępcę Skarbnika Gminy, Inspektora ds. księgowości budżetowej i Podinspektora ds. księgowości budżetowej oraz za 2014 r. i 2015 r. Zastępcę Skarbnika Gminy, dwóch Inspektorów ds. księgowości budżetowej.

Bilanse z wykonania budżetu Gminy Tworóg sporządzone na dzień 31 grudnia 2013 r., 2014 i 2015 r. podpisali: p. Eugeniusz Gwóźdź – Wójt Gminy oraz p. Renata Krain – Skarbnik Gminy Tworóg.

Wniosek nr 10

Zapewnić prowadzenie ewidencji księgowej konta budżetu 240, stosownie do wymogów art. 4 ust. 1, art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047) oraz przeprowadzić weryfikację należności i zobowiązań wynikających z konta 240, a następnie wprowadzić do ksiąg rachunkowych prawidłowe stany aktywów i pasywów, mając na uwadze art. 26 oraz art. 27 ww. ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, jak również zasady funkcjonowania konta budżetu (organu) 240 określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.).

- *W latach 2012 - 2016 do dnia zakończenia kontroli operacje gospodarcze dotyczące środków z Funduszu Pracy na dofinansowanie kształcenia pracowników młodocianych ewidencjonowano w księgach rachunkowych budżetu (organu) na koncie 139 – „Inne rachunki bankowe” w korespondencji z kontem 240 – „Pozostałe rozrachunki” i kontem 224 – „Rozrachunki budżetu”, zamiast w księgach rachunkowych jednostki Urzędu Gminy na kontach 139 – „Inne rachunki bankowe” i 240 – „Pozostałe rozrachunki”.*

Powyższe było niezgodne z zasadami funkcjonowania kont określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm., obecnie Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.) oraz wskazaniem w zakładowym planie kont o ujmowaniu zapisów na kontach syntetycznych zgodnie z opisanymi w załączniku Nr 3 do ww. rozporządzenia Ministra Finansów.

Zgodnie z powyższym do ewidencji operacji dotyczących środków pieniężnych wydzielonych na innych rachunkach bankowych niż rachunki bieżące, w tym na rachunkach pomocniczych i rachunkach specjalnego przeznaczenia służy konto 139 ujęte w księgach rachunkowych jednostki. Z kolei do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201 – 234 służy konto 240 – „Pozostałe rozrachunki”.

Dofinansowanie kosztów szkolenia młodocianych pracowników odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 z późn. zm.). Z art. 70 b ww. ustawy wynika, że pracodawcom, którzy zawarli z młodocianymi pracownikami umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego, przysługuje dofinansowanie kosztów kształcenia. Dofinansowanie jest przyznawane na wniosek pracodawcy przez wójta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania młodocianego pracownika, w drodze decyzji, po stwierdzeniu spełnienia określonych warunków. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników jest finansowane ze środków Funduszu Pracy. Środki te przekazywane są na wyodrębniony rachunek bankowy urzędu wojewódzkiego. Z kolei Wojewoda otrzymane środki na ten cel przekazuje na wyodrębniony rachunek bankowy gminy. Środki Funduszu Pracy, przekazane przez wojewodę pracodawcy na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych nie są dochodami gminy.

Powyższe środki zostały przekazane w latach 2012 - 2016 przez Wojewodę Śląskiego z przeznaczeniem na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników na podstawie następujących umów:

- Nr PSV.3121.4.3.2012 (156) z dnia 4 kwietnia 2012 r. na łączną kwotę 146.159,00 zł wraz z aneksem nr 1 z dnia 12 grudnia 2012 r. zmieniającym wysokość przekazanych przez Wojewodę środków na kwotę 122.694,00 zł,
- Nr PSV.3121.3.5.2013 (156) z dnia 19 marca 2013 r. wraz z aneksem nr 1 z dnia 16 grudnia 2013 r. na łączną kwotę 104.176,00 zł,
- Nr PSV.3121.2.3.2014 (155) z dnia 27 lutego 2014 r. w łącznej wysokości 84.477,00 zł wraz z aneksem nr 1 z dnia 4 grudnia 2014 r. zmieniającym wysokość przekazanych przez Wojewodę środków na kwotę 108.720,00 zł,
- Nr PSV.3121.1.3.2015 (155) z dnia 11 lutego 2015 r. w łącznej kwocie 72.729,00 zł.
- Nr PSV.3121.3.3.2016 (153) z dnia 2 marca 2016 r. w łącznej kwocie 79.194,00 zł.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej budżetu gminy (organu) należały do pracowników Referatu Finansów. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Renata Krain – Skarbnik Gminy Tworóg.

Wniosek nr 11

Zapewnić ewidencjonowanie operacji gospodarczych związanych ze środkami otrzymanymi z Funduszu Pracy na dofinansowanie pracodawcom kosztów

kształcenia młodocianych pracowników w księgach rachunkowych Urzędu, stosownie do wymogów określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4** ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnieść do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach

Daniel Kołodziej

